

МЕРЕЖЕВИЙ БІЗНЕС: СТАНОВЛЕННЯ, ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ
ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

(м. Полтава, 18–19 квітня 2019 року)

Полтава
2019

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

**Білоруський торгово-економічний університет
споживчої кооперації**

**Карагандинський економічний університет
Казспоживспілки**

МЕРЕЖЕВИЙ БІЗНЕС: СТАНОВЛЕННЯ, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

**МАТЕРІАЛИ
ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

(м. Полтава, 18–19 квітня 2019 року)

**Полтава
ПУЕТ
2019**

Редакційна колегія:

О. О. Нестуля, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ);

А. С. Ткаченко, к. т. н., декан факультету товарознавства, торгівлі та маркетингу ПУЕТ;

П. Ю. Балабан, к. е. н., професор, завідувач кафедри комерційної діяльності та підприємництва ПУЕТ;

В. І. Місюкевич, к. е. н., доцент кафедри комерційної діяльності та підприємництва ПУЕТ;

Ю. В. Іванов, к. е. н., доцент кафедри комерційної діяльності та підприємництва ПУЕТ;

О. М. Михайленко, к. е. н., доцент кафедри комерційної діяльності та підприємництва ПУЕТ;

В. В. Лісіца, к. е. н., доцент кафедри комерційної діяльності та підприємництва ПУЕТ.

Мережевий бізнес: становлення, проблеми, інновації : матеріали IX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, (м. Полтава, 18–19 квітня 2019 року). – Полтава : ПУЕТ, 2019. – 269 с. – Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-350-8

У матеріалах IX Міжнародної інтернет-конференції розглянуто актуальні проблеми розвитку мережевого бізнесу в Україні та зарубіжних країнах в умовах глобальних економічних змін.

Наукові дослідження авторів спрямовано на з'ясування сучасного стану й перспектив подальшого розвитку торговельної сфери та інших видів економічної діяльності, трансформаційних процесів у споживчій кооперації, структурних змін ринку під впливом мережевих операторів, проблем маркетингу і менеджменту торговельних підприємств, виявлення аспектів інноваційного розвитку мережевого бізнесу й торгівлі та проблемних питань підготовки фахівців торгівлі, якості й конкурентоспроможності товарів у глобальній економіці.

УДК 339:004.738.5(063)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

ISBN 978-966-184-350-8

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2019

**Высшее учебное заведение Укоопсоюза
«ПОЛТАВСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ЭКОНОМИКИ И
ТОРГОВЛИ» (ПУЭТ)**

**Белорусский торгово-экономический университет
потребительской кооперации**

**Карагандинский экономический университет
Казпотребсоюза**

СЕТЕВОЙ БИЗНЕС: СТАНОВЛЕНИЕ, ПРОБЛЕМЫ, ИННОВАЦИИ

**МАТЕРИАЛЫ
IX МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ
ИНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦИИ**

(г. Полтава, 18–19 апреля 2019 года)

**Полтава
ПУЭТ
2019**

Редакционная коллегия:

А. А. Нестуля, д. и. н., профессор, ректор Высшего учебного заведения Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли» (ПУЭТ);

А. С. Ткаченко, к. т. н., декан факультета товароведения, торговли и маркетинга ПУЭТ;

П. Ю. Балабан, к. э. н., профессор, заведующий кафедрой коммерческой деятельности и предпринимательства ПУЭТ;

В. И. Мисюкевич, к. э. н., доцент кафедры коммерческой деятельности и предпринимательства ПУЭТ;

Ю. В. Иванов, к. э. н., доцент кафедры коммерческой деятельности и предпринимательства ПУЭТ;

Е. Н. Михайленко, к. э. н., доцент кафедры коммерческой деятельности и предпринимательства ПУЭТ;

В. В. Лисица, к. э. н., доцент кафедры коммерческой деятельности и предпринимательства ПУЭТ.

Сетевой бизнес: становление, проблемы, инновации : материалы IX Международной научно-практической интернет-конференции, (г. Полтава, 18–19 апреля 2019 года). — Полтава : ПУЭТ, 2019. — 269 с. — Текст на укр., рус., англ. языках.

ISBN 978-966-184-350-8

В материалах IX Международной интернет-конференции рассмотрены актуальные проблемы развития сетевого бизнеса в Украине и зарубежных странах в условиях глобальных экономических изменений.

Научные исследования авторов направлены на выяснение современного состояния и перспектив дальнейшего развития торговой сферы и других видов экономической деятельности, трансформационных процессов в потребительской кооперации, структурных изменений рынка под влиянием сетевых операторов, проблем маркетинга и менеджмента торговых предприятий, выявление аспектов инновационного развития сетевого бизнеса и торговли и проблемных вопросов подготовки специалистов торговли, качества и конкурентоспособности товаров в глобальной экономике.

УДК 339:004.738.5(063)

*Материалы печатаются в авторской редакции языками оригиналов.
За изложение, содержание и достоверность материалов несут
ответственность авторы.*

ISBN 978-966-184-350-8

© Высшее учебное заведение Укоопсоюза «Полтавский университет экономики и торговли», 2019

Х. З. Махмудов, д. е. н., професор;
С. Е. Мороз, к. п. н.;
О. В. Калашник, к. т. н., доцент
ПДАА, м. Полтава

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ СФЕРИ ТОРГІВЛІ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Нині у світі відбуваються складні глобалізаційні процеси, які безпосередньо впливають на економічний розвиток нашої держави. В. Базилевич характеризує глобалізацію економіки, як «...новітній, складний, багатогранний та багаторівневий процес..., на основі усупільнення виробництва та поглиблення інтеграційних процесів у результаті безпрецедентного зростання і прискорення міжнародних переміщень товарів...» [1]. Процеси глобалізації у торгівлі України призводять до того, що ринки стають усе більш консолідованими і концентрованими. Щодня в країні з'являються сотні тисяч торговельних підприємств і їх кількість постійно зростає, що, безумовно, актуалізує проблему якісного кадрового забезпечення торговельної галузі.

Економісти стверджують, що торговельне підприємництво залишається у державі найбільш перспективним видом бізнесу, однак «...інертною залишається мала сфера економіки до вирішення завдань щодо створення робочих місць» [2]. Тому сьогоднішній день диктує потребу суспільства в ініціативній, енергійній, цілеспрямованій молоді, здатної до підприємницької активності, створення і реалізації інноваційних ідей.

Формування підприємницьких компетенцій – складний і комплексний процес, який залежить від різних чинників, серед яких ключовими, на наш погляд, є: професійні якості викладачів дисциплін фахового спрямування, психолого-педагогічний супровід становлення лідерських і ділових якостей здобувачів вищої освіти, вміння працювати в команді, бажання постійно вчитися і розвиватися.

Спроб та досвіду навчання основам бізнесу та торговельного підприємництва у закладах вищої освіти багато, але, слід зазначити, що не завжди фахова підготовка здійснюється системно, частіше спостерігаємо поодинокий успішний досвід. На нашу думку, найбільший ефект у формуванні підприємницьких ком-

петенцій може бути досягнутий за умов комплексного підходу випускових кафедр до розробки освітніх програм, який має здійснюватися планово, системно, з урахуванням регіональних потреб, змісту профільної підготовки у коледжах та інших закладах першого та/або другого ступеню акредитації.

Сучасна вища освіта не може розвиватися в ізольованому середовищі, бути відірваною від суспільства, його поточних проблем, завдань і перспектив, тому нам близька думка науковців, які вважають, що підготовка фахівців сфери торгівлі має здійснюватися в умовах соціального партнерства. Відповідаючи на соціальні сподівання суспільства, соціальне замовлення, заклади вищої освіти зобов'язані створити студентам комфортні умови для навчання та забезпечити педагогічний супровід розвитку не лише підприємницьких, але й інших професійних компетенцій.

Цікавим, на наш погляд, є те, що проблема підвищення якості професійної підготовки фахівців сфери торгівлі турбує педагогів в усьому світі. Особливо жваві дискусії у науковому середовищі точаться навколо питання формування саме підприємницьких компетенцій. Відомо, що перша спроба вивчення структури підприємницьких компетентностей на науковому рівні була зроблена у 1987 році під час широкомасштабного крос-культурного дослідження, проведеного Агентством міжнародного розвитку США (USAID) [3]. За результатами цієї розвідки був складений набір компетенцій успішних підприємців:

- компетенції досягнення (ініціатива, бачить і використовує можливості, турбота про високу якість роботи, зобов'язання у рамках контракту, орієнтація на ефективність);
- компетенції мислення і вирішення проблем (систематичне планування, вирішення проблем);
- директивність і контроль (наполегливість, контроль);
- орієнтація на інших (визнання важливості ділових взаємовідносин).

З того часу науковці активно обмінюються власними здобутками щодо розвитку у здобувачів вищої освіти підприємницьких компетенцій, як таких, що полегшують адаптацію випускників на ринку праці. Аналіз науково-педагогічної літератури показав, що широкий досвід підготовки молоді до професійної адаптації

в суспільстві мають європейські країни, які у навчальному процесі фіксують увагу на формуванні:

- активної громадянської й життєвої позиції студентів;
- навичок самостійного аналізу і вирішення ситуацій;
- підприємницького мислення;
- готовності забезпечувати собі гідне життя власною працею.

Ми повною мірою погоджуємося з тим, що для фахівців торговельної сфери важливими є підприємницькі компетенції, однак, аналізуючи досвід підготовки фахівців для торговельної галузі у закладах вищої аграрної освіти, доходимо висновку, що однаково важливими для майбутніх торговців є й соціальна та зовнішньоекономічна компетентності. Модель формування вищезначених компетенцій у Полтавській державній аграрній академії наведена на рис. 1.

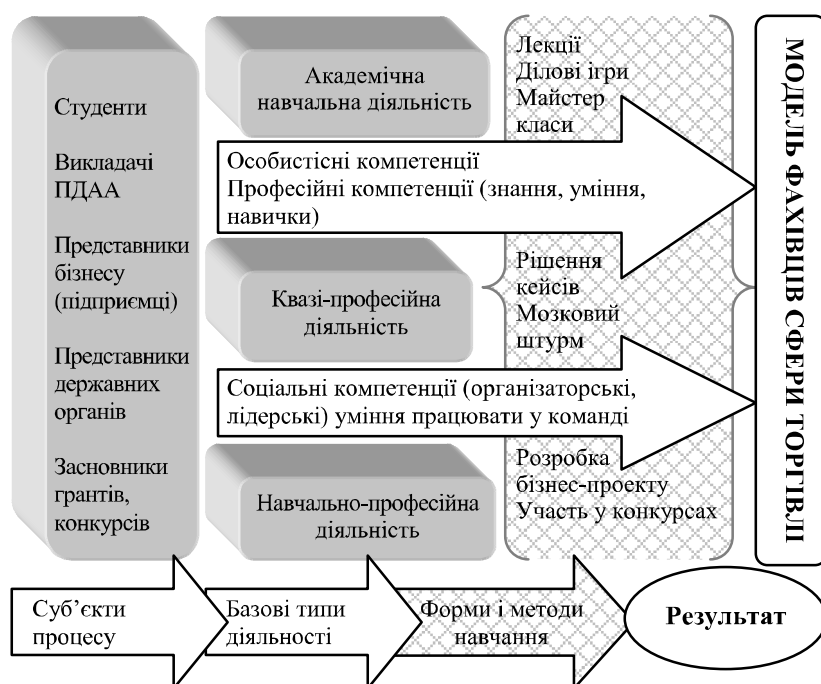

Рисунок 1 – Модель розвитку професійних компетенцій майбутніх фахівців сфери торгівлі у ПДАА

Як бачимо, становлення майбутніх фахівців торговельної сфери як професіоналів відбувається в цілісному освітньому середовищі навчального закладу, яке, на наш погляд, є вирішальним фактором у розвитку особистості.

Підсумовуючи зазначимо, розвиток комерційного підприємництва та приватного бізнесу у торговельній сфері, розширення торговельних зв'язків аграрних підприємств із зарубіжними партнерами зумовлюють потребу у кадровому забезпеченні і «втягують» у цей процес заклади вищої освіти, які повинні швидко реагувати на потреби ринку праці і забезпечувати його фахівцями відповідного профілю, які володіють підприємницькими якостями і професійною мобільністю.

Список використаних інформаційних джерел

1. Економічна теорія: Політекономія: підручник / В. Д. Базилевич, В. М. Попов, К. С. Базилевич, Н. І. Гражевська; [за ред. В. Базилевича]. – Київ: Знання-Прес, 2007. – 719 с.
2. Дрига С. Г. Вітчизняне підприємництво: явище зі спотвореними функціями [Електронний ресурс] // Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні: матеріали IX Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 23–24 трав. 2017 р.) / відп. ред. А. А. Мазаракі. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – С. 94.
3. Mansfield R. S., McClelland D. C., Spencer L. M., Santiago J. The Identification and Assessment of Competencies and Other Personal Characteristics of Entrepreneurs in Developing Countries: Final Report Project № DAN-5314-C-00-3074-00, 1987.

О. В. Трауцька

кооперативний коледж, м. Полтава

ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ ЯК ПРОВІДНА КОНЦЕПЦІЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ ТОРГОВЕЛЬНОЇ СФЕРИ

Соціально-економічні зміни в Україні, пов'язані з її становленням на шляху незалежності та самостійності, вимагають реформування вітчизняної системи освіти. Самим життям висувається завдання максимального розкриття потенціалу кожної людини як суб'єкта соціального існування, забезпечення її саморозвитку, самовизначення та самореалізації. Формування осо-